

ERDÉLYI GAZDA

XXXIX. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1907. MÁRCIUS 3.

9. SZÁM.

Eladó nagy mennyiségű Fenyő (tőfa)

egyenes szőlő- és komlókaró, a **Sáromberki vasuti állomásnál** (Maros-Torda vármegye)

Szőlőnek 2 $\frac{1}{2}$ métertől 3 $\frac{1}{2}$ méter hosszúságban és 4 $\frac{1}{2}$ centimétertől 5—5 $\frac{1}{2}$ centiméterig átmérő vastagságban.

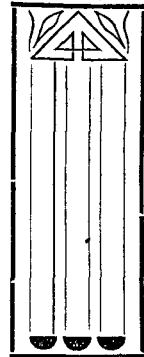
Komlónak 3 $\frac{1}{2}$ métertől 4 méter hosszúságban és 5—6 centiméter vastagságban.

Esetleg elfogad **cserefa szőlő-karó** megrendelést is. — Értekezhetni **Simó Gábor** gazdatiszttal **Nagy-Ernye**. Posta- és táv. áll. **Sáromberke**. 1833

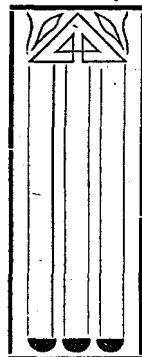
Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár

Budapest, VI., Váci-körut 59. Gyár: Pozsony.

Magánjárókat, Gőzmozgonyokat, Cséplőgépeket, úgy gőzmozgonyokhoz mint benzinlokomobilokhoz, Szalmakazalozókat, Gőzekéket, Vetőgépeket, Burgonyakiemelő gépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legtokéletesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselek jutányos feltételek mellett felvételnek.

Gőzcséplőkészletek, 2 $\frac{1}{2}$ -től 12 lóerőig, Benzinmotorok, Szalmaprések gőzhajtásra. Aratógépek és egyéb

Mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

1458

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körut 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

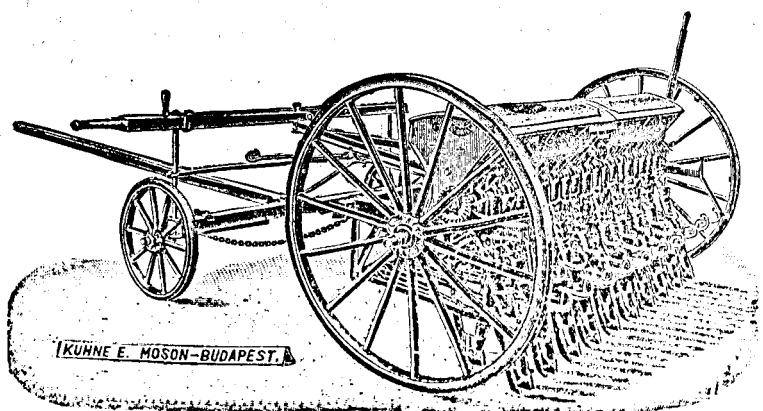
Heucke A. Hausneindorfi gőzeke-gyáros több mint 20 éven át bevált kitünő rendszerű uti mozdonyokat, gőzeke-mozdonyokat és teljes gőzeke-készleteket szállít.

További felágosítással és ajánlattal készséggel szolgál magyarországi vezérképviselése, a:

Komárom-vidéki takarékpénztár r. t. Komáromban.

1707

Kedvező fizetési feltételek.

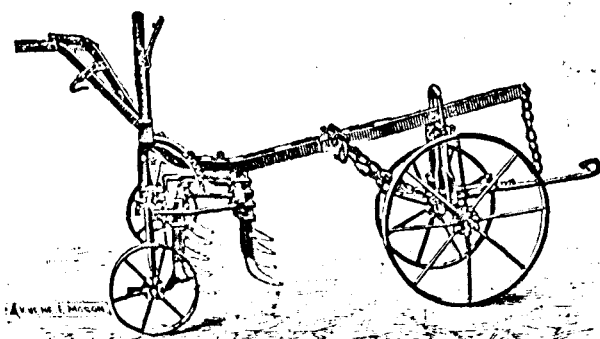

KÜHNE E. hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyárában MOSONBAN

elismert gondos kivitelben készülnek:

Egy- és többvasu acélekék Mélyítő- és porhanyító eszközök
Rét- és szántóföld-boronák a tavaszi szántás helyettesítésére

„Mosoni Drill”
sorvetőgépek.

Uj!

„Econom” műtrágyaszórók
Burgonyamivelő eszközök
Laass-féle répakapáló-gépek

Osborne-Aratógépek

Főraktár:
Budapest,
VI., Váci-
körut 57a

Fiókraktár:
Temesvár,
Gazdandvar-

1672

Kolozsvári Takarékpénztár És Hitelbank Részvénytársaság.

Teljesen befizetett alaptőkéje: **1.200.000 K.** Tartaléktőkéje és egyéb alapjai: **539.522 K. 40 f.**

Betétek könyvecskékre és tolyószámlákra: **9.328.092 K. 84 f.**

■ Irodái: Bankosztály, Mátyás király-téri 7. sz. saját házában. ■

■ Aruraktári osztály a pályaudvar mellett, Baross-tér 3. szám. ■ Zálogháza, Király-utca 3. sz. alatt. ■

Üzleti órák délelőtt 9—12 óráig, délután 3— $\frac{1}{2}$ 5-ig.

Betéteket elfogad könyvecskékre vagy folyószámlára, előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Jelzálogkölcsonőket készpénzben ad ház és földbirtokra 10—65 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőkétörlesztési hányad mellett.

Jelzálogkölcsonőket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Leszámitól váltókat a legmérsékeltőbb kamattal.

Folyószámlai hiteleket nyújt akár jelzálogi, akár értékpapír fedezet mellett.

Értékpapírokat vesz és elad, valamint ezek eladását

közvetíti idegen számlára, mindig a legelőnyösebb feltételek mellett

Szelvényeket bevált, ugyancsak sorsolt értékeket is.

Árukra előleget ad készpénzben, ha azok aruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett a m. á. v. kolozsvári állomása mellett lévő aruraktáraiban és azokat szakemberrel kezelteti.

Zsákokat és ponyvákat kölcsönöz bármilyen mennyiségben mérsékelt díj mellett.

Zálogházi kölcsönöket ad bármilyen ingóságra, vagy arany- és ezüsttárgyakra a törvény által megszabott kamattal. 1007

Bérbirtokot

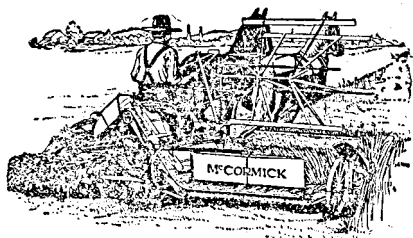
keresek

Erdélyben,

várostól nem messzire, 50—500 holdig terjedőt, lakással és gazdasági épületekkel, akár 12 évi bérletre és akár a folyó tavaszon való átvételre.

Cím a kiadóhivatalban.

1853

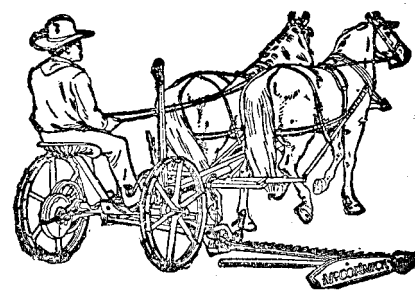
Kéveköti-aratógép.

M^c. CORMICK

csikágói aratógépgyár

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

„New 4” fűkaszalógép.

Különleges gépek:

Kéveköti-aratógép

Marokrakó aratógép

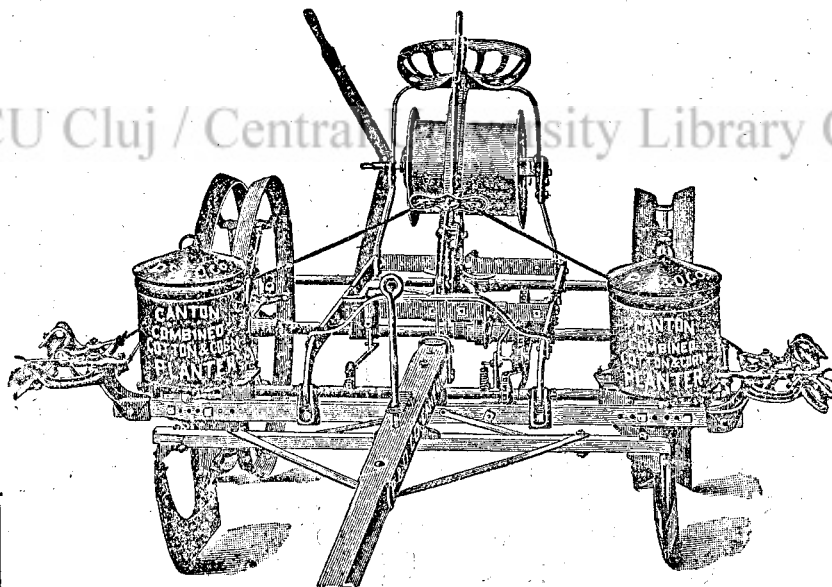
Fűkaszalógép 1857

Szénaforgatógép

Szénagyűjtőgép

„Ohio” tengeriszártógép

Tengeri-morzsológép

„Senior” tengeri-ültetőgép, a mely Herrmann-féle rendszerben autom. négyzetben ültet.

Eredeti amerikai benzin-motorok takarmánykamra és eséplőgép-hajtás számára.

Részletes képes árjegyzéket díjmentesen küldünk.

Állandó gépkiállítás Budapesten

Különleges eszközök:

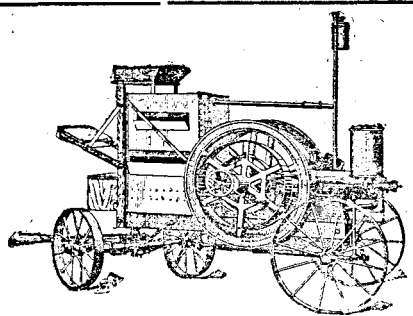
Tárcsás borona, tarlóhántásra és vetőszántásra.

Rugófogas borona, lazításra.

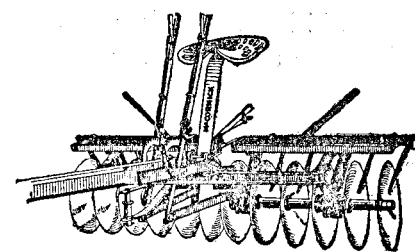
Aczél-lókapa, tengeri- és burgonyakapálásra.

14 fogas cultivator.

Istállótrágya-szórókocsi.

Benzin-Lokomobil.

Tárcsás borona.

Szuperfoszfát-műtrágyákat

a legolcsóbb napi áron szállít a

„KLOTILD” Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Nádor-utca 4. sz.

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
WIEN, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse No. 6.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMENY ODA INTÉZENDŐ.

Kérjük az előfizetések megújítását!

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Használjunk gépeket! <i>Béres Kemény József.</i>	105
Lóheretetés a tavaszi gabonával egyszerre. <i>H.</i>	106
A gyümölcsfák értékeléséről.	107
Az E. G. E. könyvtári címjegyzékének függeléke. <i>V.</i>	108
Tárca:	
A madár a természetben. <i>I. Herman Ottó.</i>	106
Könyvismertetés.	109
Egyleti élet:	
Mezőgazdasági munkások gazdasági törekvéseinek segítése Kolozsmegyében.	108
Vegyes közlemények.	109
Árjegyzékek.	

Használjunk gépeket!

Ma-holnap megkezdődnek a tavaszi munkák s a legtöbb gazdának fogalma sincsen, hogyan fogja gazdasági munkáit végeztetni, mindenütt kísért a munkáskérdés réme. Volt szó kulikról, de ezt elhallgatták, az ugynevezett állami tartalék munkások egyszer drágák s másodszer kérdés, milyenek. Ajánlották, hogy át kell térni extenzivebb gazdálkodásra, ez szép dolog, szó sincs róla, apasztani fogja a munkáskéz szükségletet, de a jövedelmet is, és honnan vegye a legtöbb gazda az erre szükséges befektetendő tőkét. Nézetem szerint nem itt van a segítség, hanem kiterjedtebb mértékben használni kell a gépeket, gépek használata kevés embert igényel s ezen kevés embert lehet jobban fizetni.

Lássuk melyek azon gépek, melyek használata ajánlatos. Kezdjük az alapvető s legfontosabb munkánál a szántásnál; ahol a béres kérdés is kísért, ott egyszerűen át kell térni a gőzszántásra, hiszen ennek munkája minden körülmények között sokkal jobb mint az iga munkája, persze figyelembe véve a megfigyelendőket, de erre most nem terjeszkedem ki, a gőzekével el lehet végezni mindennemű szántást, arra már Erdélyben is van annyi garnitúra, hogy minden gazda hozzá juthat. Azonban a mi viszonyaink között csakis a két géprendszerű szerkezetet merem ajánlani, munkája drágább ugyan valamivel, de megbízható, nincs olyan hegy, mit fel ne tudna szántani, míg az egy géprendszerű munkaképessége kicsi, kissé lágy sikos talajon dolgozni nem tud, s nagyon kétfelm, hogy hegyen egyáltalában tud-e dolgozni. Aki tavasszal szánt, persze sekélyen, az a géppel mindjárt meg is boronáltathatja talaját, úgy hogy mindent elvégez a gőzgép, csak a vetéshez kell iga s ember. Vetőgépekről nem is szólok, hiszen ma már minden valamire való gazda géppel vet, ezek mindenütt elmennek, mivel az olyan meredeken, ahol már a vetőgép nem tud elmenni, nem érdemes vetni. Tengerit ajánlatosabb ültető géppel ültetni, hogy a későbbi teljes gépművelés keresztül vihető legyen. Itt mindjárt szólok a kapálógépekről is. Évek óta Herrmann rendszerű

kapálógéppel dolgozom s ezt ajánlom másnak is, ára olcsó, gépezete egyszerű, javítása könnyű s munkája teljesen megfelelő; beszereztem Planet-gépet, egy igen szép amerikai kapálógépet, de mindezeknél megfelelőbbnek tartom a Hermann rendszerű kapálót. Ezen kapákkal a tengerinél a kézi kapálást teljesen helyettesíteni lehet, csak persze a talaj már ősszel jól meg kell szántva legyen, mivel rögzös tavaszi szántásban kapálógépet használni nem lehet.

Áttérve a betakarításra, lássuk első sorban az aratást. Ezt a mai modern aratógépekkel nagyon jól ellehet végezni. Okoskezelés mellett úgy a kéveköttös, mint marokrakós jó munkát végez, csak persze alaposan kell ösmerni a gép szerkezetét, a vele való bánásmódot, rendesen olajozni s kuralni kell a gépeket, akkor nem hagy az cserben soha. Oldalos helyen ép oly jól aratnak, mint síkságon. Hogy most kéveköttöt vagy marokrakót használjunk-e ez ismét munkáskérdés, a kéveköttőhöz a kezelőn s ha ökörrrel vontatjuk a béresen kívül kell 4—5 ember, összeszedni a kéveket s kalangyázni, marokrakó után kell 10—14 ember. Előbbi szerkezete komplikáltabb, ámbár nem olyan komplikált, mint hinni szokás. Takarmányokat, legyen az fű, here, bükköny, vagy bármi más, tökéletesen levágja a jó kaszáló gép, utána vékony rend marad, forgatni alig kell s ha kell elvégzi azt a forgatógép, gyűjteni ott van a lógerblye s ezekből a nagy két lóra való ajánlom automatikus lerakással. Kinek szerkesztésére, az használhatja a szekérrakót, ezt Amerikában szelvében használják s igen meg vannak vele elégedve. Kazlat rakni ott a gója, meg elevator. Tengerinket igen szépen leszedi a fosztógép s ráadásul a szánt is feltépi, mi meg jó takarmány.

Hogy az istállóban is lehetőleg függetlenítsük magunkat a cselédektől, hát igen üdvös s kifizeti magát a vízvezeték. Takarmány kamránk hajtására ne használjuk a még sok helyt divó járgányt, vagy plané répa vágásra s még szecska vágásra is szokásos emberi erőt, hanem használjunk benzínmotort. Minden munka gyorsabban

— Jobb és —
megbízhatóbb
— magvakat —

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

32 év óta

Mauthner
* **Ödön**

császári és királyi udvari
magkereskedésében
BUDAPESTEN
kaphat. 1002

Gazdsági,- főzelék- és virágmag

beszerezhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

— Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. —

megy evvel s jóval olcsóbb. Igen jól bevált a Harbner-féle állattisztítógép is, ez is sok emberi munkát tesz feleslegessé. Előismerem, hogy nagy tőke befektetést igényel ezen teljes gépmunkára való áttérés, de gépet ma kedvező fizetési feltételekkel lehet venni, ez tehát a szolid gazdát ne rémitse; de van még egy kérdés s ezt tartom igen fontosnak, géppel jó eredményeket lehet elérni, erről szó sincsen, de feltétlenül szükséges, hogy középbirtoknál maga a tulajdonos alaposan megtanulja és ösmerje gépeit, alaposan javíttassa és mindig jó karban, gondozva tartsa, így a gép cserben nem hagyja soha. Szükséges s ezt követelnünk kell az intéző köröktől, hogy minden rangú és rendű gazdasági akadémián, intézetben, iskolában sokkal alaposabban taníttassék a gépészet, kivált a praktikus része. Gondoskodjunk gépeink rendes szállításáról, ne tartsuk azt jó és rossz időben szabad ég alatt; s szóval ne tekintsük a gépet vasból és fából összetákolat alkotmánynak, hanem tekintsük hasznos házi állatnak, mely éppen úgy megköveteli a gondozást, az istállót, akár egy versenyparipa.

Báró Kemény József.

Lóherevetés a tavaszi gabonával egyszerre.

A takarmánytermesztés ma már minden gazdaságra nézve a legnagyobb fontosságú: ez határozza meg a jószág tartás terjedelmét és jövedelmezőségét és nem kevés esetben az egész gazdálkodásnak jövedelmezőségét is. Kühn-nek a mezőgazdaság német atyámeszterének az a mondása, hogy: sok takarmány = sok tej, sok trágya, sok gabona, sok pénz ma inkább érvényes, mint valaha; de mégis azzal a korlátozással, hogy a sok takarmányt olcsón kell előállítani. Sok takarmánynak olcsó előállítása, ez ma a gazdák főtörékvése, ezt

pedig úgy érhetjük el, ha a termelt takarmány tömege nagy.

Gazdaságaink takarmánykészlete főként a fűves és herésszénából meg a tengeriből kerül ki, melyhez azután a tengerikóré és szalma, néhol meg a korpa járul. A lóherészéna az, ami ezekből a takarmányfélékből a legbizonytalanabb mennyiségben áll rendelkezésére, ennek a termése gyakran igazán nem sikerül. Ezt a sikertelenséget gyakran a talaj tápláló anyagokban való fogyatékosága, még gyakrabban az időjárás kedvezőtlenége, de nem kevésbé gyakran a célszerűtlen vetés következtében származó hiányos kelés okozza.

Általános szokás volt eddig az, hogy a lóherevetőmagot a védőnövény elvetése után géppel, vagy kézzel a tavaszi gabonára vetették. Boronával és hengerrel, sokszor csak az egyikkel a kettő közül gondoskodnak azután a lóherevetőmag letakarásáról. Száraz időben ennek a kétségtelen eredménye lesz aztán a hiányos kikelés; a ritkán és gyengén kelt herenővények kevésbé ellenállóak lesznek, továbbá szárazságnál kiszáradnak és a rossz termés elkerülhetetlen. A hiányos kikelés könnyen megérthető, mert az apró magvak csak a talaj felszínén maradnak és csapadék hiány esetén tökéletesen csirázhatnak ki. Azután meg ezeknek az apró magvaknak a talajjal való összeköttetése sem olyan teljes, mint amilyen a gyors és jó csirázás meg kikelés szempontjából szükséges lenne, mivel a talajban sok ür van, amelyben sok apró mag beszorul. Viszont a nagyon erős hengerezéssel igen sok talajnedvesség párolog el, ami pedig a növény fejlődésénél feltétlenül szükséges lenne.

Ennek a herevetési módnak, bizonytalan-sága folytán helyet kell adnia egy másik eljárásnak, amely a biztos és jobb kikelést meg fejlődés és ezzel az esetleges szárazság kibírását jobban garantálja. Általában érvényes lehet az, hogy minél kisebb a vetőmag, annál sekélyebben kell vetni. A sekély vetés maga azonban még nem minden, azzal egyenlő értékű tényező az elégséges nedvesség, amely a csirázáshoz szükséges és azt gyakran észlelhetjük a szórva vetésnél, hogy éppen az

esőhiány okozza a csirázás, vagy fejlődés elmaradását.

Az új, nyomókerekkel (Druckrollen) való vetésnél — amely Németországban meg hazánk egyes vidékein a gabonánál és más növényeknél is joggal lesz egyre elterjedtebb — el lehet érni a sekély vetés hasznát a kellő mennyiségű nedvesség biztosításával, a herevetésnek erőteljes kelését és dus fejlődését. De ennél az eljárásnál a szórva vetést el kell hagyni és a lóheremagot a gabonával együtt kell elvetni. Sorosvetőgéppel történik tehát a vetés és hogy egyenletes legyen az, a kétféle vetőmagot előzően jól összekeverik. Ezt úgy eszközlik, hogy az elvetendő gabonamagot hosszú rakásban terítik ki, a herevetőmagot egyenletesen ráöntik és többszöri forgatással gondosan elkeverik, úgy, hogy minden zsák gabonához a megfelelő mennyiségű herevetőmag jusson. Ezt a keveréket a sorosvetőgép, melynek csoroszájára nyomókerekeket alkalmaznak, a gabonavetéshez hasonlóan, sekélyen elveti. Attól nem kell tartani, hogy a kisebb lóheremag talán elkülönül a gabonamagtól a vetőszekrényben. Nem, a keverék végig egyenletes elosztásban kerül a földre.

A nyomókerekéről itt meg kell jegyeznünk, hogy ez a rendszer Töpfer birtokos (Gross—Zschocher, Leipzig mellett) találmánya és egy nyomókereknek az ára az ő gyárában 10 márká.

Nézzük már most a nyomókerekkel ellátott sorosvetőgépekkel végzett vetés előnyét a szórva vetéssel szemben: A nyomókerek a vetés pillanatában az apró lóheremagot a friss földre jól rányomja, miáltal hajcsövesség képződik és a víz odajutásának állandó útja lesz. Miután a herevetőmag az így nedvesen maradó földben jól fészkel, (a nyomókerek helye 2—3 cm. szélességben 3—4 hétig rendes marad) a herenővényke a gabonával együtt meglepően gyorsan és tökéletesen zsendül neki. És amily gyors volt a kelés, éppen olyan erős lesz a további fejlődés is, mert a növényké a hajcsövesség után mindig megkapják a szükséges nedvességet, ezáltal megerősödnek és az esetleges száraz időjárást jobban kiállják.

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ TARCAJA.

A madár a természetben.

Irtá: Herman Ottó.

I.

A madarak ügyének nemzetközi rendezését, azaz ennek szükségét, igen természetes okok szülték, amelyek alapján a madarak szervezetében, életmódjában és, tisztán emberi szempontból véve, a haszon és a kár fogalmában rejlenek.

Az az emberöltő, amely szükséges volt, hogy a nemzetközi védelem eszköze: némely európai államok közötti egyezmény létrejöhön, azt jelenti, hogy a különböző államok szakközvegei, de sokszorosan kormányhatóságai is, különféleképpen fogták fel a madarat, különféleképpen ítélték meg sajátos viszonyaik szempontjából, amely viszonyok azután némely államban a rendezés elé le nem győzhető akadályt gördítettek. E végső következtetésben oda vezetett, hogy az illető állam, vagy államok nem csatlakoztak a nemzetközi egyezményhez, amelyet, mint látni fogjuk, az európai államoknak csak egy része irt alá és így kötelezőnek fogadott el.

Szorosan véve tehát, az egyezmény hatásában ma sem teljes, mert az aláíró álla-

mok sorából nagy kiterjedésű és egyébként is igen fontos állami területek hiányzanak; így Oroszország északon, Olaszország délen és Angolország nyugaton, mly utóbbi azonban, ebben az ügyben is különválva, intézkedik saját területére nézve.

Ezek a viszonyok teszik szükségessé, hogy a madarat és jelentőségét, szemben a természettel és az emberalkotta társadalommal itt eleve meghatározzuk, mert tulajdonképpen ebben rejlik a nemzetközi egyezmény hivatása, jelentősége, annak helyes felfogása és ettől függ mind az is, ami a további fejlődésre nézve mértékadó.

Nem arról van szó, hogy itt e helyen a madarat rendszertani, a szó közönséges értelmében vett leíró természethistóriai szempontból tárgyaljuk, hanem arról, hogy kivonjuk és alkalmazzuk azokat a biológiai tapasztalatokat és az azokból folyó tanúságokat, amelyek a tudomány a rendszer alakításai mellé felhalmozott, amelyek úgy a természet, mint a társadalom érdeke szempontjából igazolhatják a védelem, illetőleg ellenkezőjének szükségességét; szóval a madár jelentőségét a természet és az ember háztartásában.

A madár ilyen irányú jellemzését egész tömörséggel a következőkbe foglalhatjuk.

Egészen eltekintve azoktól a madárala-

kóktól, amelyek napjainkban is még megmaradva, az elhanyaglás képviselői, mint a strucfélék, a Kivimadár stb., melyeknek jellemző jegye az, hogy nem röpködnek és így korlátozva vannak a helyváltoztatásnak abban a szabadságában, amely közfelfogás szerint a madár fogalmához tartozik, mi azokat a madarakat kívánjuk méltatni, amelyeknek szervezetében a helyváltoztatás könnyüségé, tehát a röpködés tulajdonsága mellett, a külső szerveknek — hogy úgy mondjuk — szerzőszerű és hozzá igen sokféle alkata tapasztalható, mely tulajdonságok együttvéve a nagy körben való jellemző és intenzív behatást szűlik, amely behatás a táplálkozásban foglaltatott össze.

A helyváltoztatás eszköze a szárny, mint ilyen rendkívül változatos s e változatoság szüli a röpködés különféleségét, mely néha éppen csak a helyváltoztatást jelenti, p. o. a fogolynál, fürjnél; máskor ismét lényeges a táplálék beszerzésénél, p. o. a fecskénél, mely röpködve fogja el röpködő táplálékát, a rovarokat. A szárnyalkat e két véglete közé a módosítások egész sorozata van foglalva, melyben oly madáralakok is vannak, amelyek csak korlátozott határok között mozognak és hatnak, viszont olyanok is, melyek az évszakok szerint, zónákon át röpködve — vándorol-

Legnagyobb választék és legutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékeltők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chifon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gypjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

Mivel a nyomókerék a magot a vetőgép soraiba benyomja, a boronával vagy hengerrel való utómunka a gép után következik. A talaj a vetősorok közt laza állapotban marad, mintha a vetés előtt borona járta volna meg és ezáltal a talajnedvességvesztését lehetőleg elkerülhetjük. A vetősorok közt levő laza talajban a gyomnövények magvai nem jutnak oly kedvező fejlődési feltételekhez, mint a nyomókerekek által megnyomott magvak, ennek folytán az utóbbiak képesek elnyomni a gyomnövényeket. Kézen fekvő előny továbbá, hogy a gabonával közös vetésnél megtakarítjuk a lóhere külön vetésével járó gép — emberi — és állati munkát.

A lóherének a gabonával egyszerre való elvetése nem éppen új dolog, Németország sok gazdaságában huzamosabb idő óta végzik ezt. De az ilyen vetésnél a nyomókerekek alkalmazása annak előnyeit még jelentékenyen fokozza és a takarmánytermés növeléséhez tetemesen hozzájárul. A nyomókerekek alkalmazásával a heremag nem jut túl mélyen a földbe, mint ha esetleg azok nélkül vetjük egyszerre a gabonával; vagy pedig a gabona nem lesz tulságosan sekélyen a földben a heremag kedvéért. A nyomókerekek használatával mindkét mag sekélyen és mégis biztosan kerül a földbe.

H.

A gyümölcsfák értékeléséről.

Az ideai nagy tél aligha fog mindenütt gyümölcsfáinkra nézve hátrányos körülmények nélkül elmúlni. Különösen a vad okozta kár lesz kellemetlenül érezhető. Már most is sok panasz hangzik el. Igen sok gyümölcs-termelő a tél végén kétségbeesetten áll részben, vagy teljesen elpusztított fái előtt. Némely esetben magának a gyümölcs-termelőnek gondatlansága az oka ennek, mert nem óvta meg kellőleg fáit, sok esetben azonban a tulajdonosnak az ideai nagy havazásnál nem is volt módjában, hogy fáit úgy megvéddesse, hogy minden kár ki legyen zárva. Tehát ennek épp úgy, mint a vadászterület tulajdonosának az a legfőbb kérdése, hogy tehető jóvá

ez a kár, hogyan lehet a gyümölcsfákat értékelni.

A gyümölcsfák értékelését esetenként különféleképpen veszik és így számos nézeteltérés támad, sőt még viszály is, amely csak törvényes uton nyer végleges elintézését. Az eféle elintézesek még növelik a haszontalan kiadásokat, amelyek a gyümölcstermelőt érik, ha a követelmények túl magasak voltak, ellenkező esetben pedig a vadászterület tulajdonosát. Az ilyen becslésre utalt ember néhez helyzetbe jut, hogy csak félig-meddig mindkét félnek igazat adjon.

A gyümölcsfák megkárosodásának ilyen esetben való mérlegelésére vagy a kártalanításra az utóbbi sorokban mutatunk rá.

Megközelítőleg megfelelő értékelésnek a következő pontokat kell tekintetbe vennünk: A gyümölcsfaj, fajta, termőképessége, a fa alakja, a fa kora és annak egészségi állapota.

A fákat ezek alapján két csoportba kell osztanunk: a) termést még nem hozó, b) termést már hozó fákra. A második csoportba ismét részben oly fák tartoznak, amelyeknek termékenysége évről-évre növekedik, részben ismét olyanok, amelyek termékenységük legmagasabb stádiumát már túlhaladták.

A termőképesség átlagos kora az almafáknál 70, körténél 80, cseresznyénél 50, meggyénél 40 és a szilvafáknál 30 év.

Még nem termőfákat úgy értékelünk, hogy az eddig szükségelt költségekhez hozzászámítjuk az érték-növekedést. Az utóbbit kétannyi évre kell számítanunk, mint amekkorára a fának a megkárosodásnál a kora, és pedig azért, mert a tulajdonos ezáltal oly kárt vall, amelyet csak abban az időben lehet kiegyenlíteni. Föltéve, ha a fát szabályszerűen ültettük el és gondoztuk.

Példának egy 8 éves almafát vegyünk fel.

Egy nemes és jó fajta erőteljes fának ültetési helyéhez való viteléig a költség 160 kor., a gödör kiásása 40 fillér. Kész faoszlop 40 fil. Trágyázás és ültetés 60 fil. A vad károsítása elleni óvszerek 40 fillér = 340 kor. További gondozás, mint a korona lenyese, trágyázás és a gyümölcsfaellenségek leküzdése évenként 60 fillér = 480 kor. Évenkénti

értéknövekedése 50 fil. = 4 kor., tehát tényleges érték 1220 korona. De meggondolandó az, hogy ha a károsodott fa helyére más fát ültetünk, csak 8 év múlva leszünk annyira, mint amennyire ma vagyunk. Ha nem károsodott volna meg a fa, úgy évi értéknövekedése a 8 év alatt 50 fill. = 4 kor. lett volna. A befektetett tőke kamatai 4 százalék mellett = 390 korona, tehát a kár megtérítésére 2010 koronát ad.

Gyümölcsöző fáknál tekintetbe veendő: az átlagos jövedelem számítása az illető gyümölcs fajta piaci árának és a fa korának az alapján. Oly fákat, melyek termőképességüknek legmagasabb stádiumát még nem érték el, másképp kell értékelni, mint azokat, amelyek a határt már elérték vagy tán már túl is lépték. Az előbbieket a fiatal fákhhoz hasonlóan, vonatkozással a jövedelmezési értékre kell megbecsülni.

Egy nemesfajú, csemegealmát termő 20 éves almafa becslése: évi átlagos jövedelem 45 kg. à 15 fillér = 676 K., termés kiadások 125 K. Marad 550 K. évi jövedelem. Husz év szükséges, hogy ismét ily fához juthassunk, kitesz eszerint 20 × 550 K. = 11000 koronát. Ehhez még az előforduló ültetési és gondozási kiadások 340 K., ismétlődő gondozási kiadások és értéknövekedés évenként 110 K. = 2200 K., azaz = 132 K. a kárpótlandó összeg.

Továbbá még egy harmadik hasznosítása egy termőképességének legmagasabb fokát túlhaladt almafának. Kora: 40 éves. Évi jövedelmezése: 120 kg. à 15 fill. = 18 K.; ebből termés kiadásokért 250 K., marad 1550 kor. Ilyen jövedelmet előreláthatólag még 30 éven át hoz ily fa. Tehát 465 korona a pótlási összeg.

E példából kitűnik, hogy mily eljárást kell követnünk a gyümölcsfák értékelésénél és ezt az eljárást, a kezdetben említett mellékkörülmények: gyümölcsfaj, fajta, fekvés, értékesítési viszonyok, jövedelem, kor és munkadíj, helyes elemzésénél könnyen alkalmazhatjuk az összes fölmerülhető esetekben. Megtámadható csak akkor lesz ez, ha helytelen tétéleket alkalmazunk a faj és eladásiárak

nak, oda-vissza; így rendszeresen változó egymásutánban behatnak különböző éghajlattal bíró, egymásután távolos tájakon és megalakítják a madármunka átvitelét, a természet jelenségeinek egymásutánjához szabva.

A különböző szárnyalkatból folyó röplés különböző volta a mozgásnak oly rendszeret alkotja, mely lehetővé teszi, hogy a madarak összessége mintegy hozzásimuljon a természet azon jelenségeihez, amelyekből fennmaradásuk függ; az, amely egyszerűs mind a munkát és annak hatását jelenti.

Éppen úgy, mint a szárnyalkat és kihatása, áll a csőr viszonya is, a madárnak e változatosságában oly bámulatos szerve.

A madáralakok sorozatain végig tekintve, a csőr valóságos szerszámgyűjtemény benyomását teszi a szemlélőre, még akkor is, hogy ha csak égővünk, mondjuk a palaearktikus zóna, jelenségeit vesszük.

Hogyha végtelken a kis rudascinke picit, egy fél rizsszemnél kisebb csőrét és a kanalgémét, mely nagy, lapátszerű, vesszük is, ezek közé az alakok és módcsulások legváltozatosabb sora van foglalva, mely így jellemezhető: a fitiszmadar csőre majdnem tűfinomságu és arra való, hogy a legkisebb, a egzsengébb rovaralakokat megfogja; evvel

szemben áll a meggyvágó madár csőre, mely oly hatalmas alkatu, hogy a legkeményebb cseresznyemagot könnyűséggel feltöri. A szalonkafélék csőrének hegye fűrő, végét lágy takaró fedi, mely be van idegezve s a midőn a madár ezt a csőrt a földbe befurja, érzékeny végével, mint az ember az ujjával, kitapogtatja a földben élő táplálékot; viszont a ragadozók csőre hustépsére, tagolásra van berendezve, élesen kampós és bárdelű-kávás. Ehhez képest éppen úgy, mint a szárny, a csőr is oly munkarendszert alkot, amely a természet jelenségeinek megfelel; amely, a midőn a madár fennmaradását biztosítja, hatásával befoly egy adott viszony alakulásához, mint mondani szoktuk: befoly a természet háztartási rendjébe.

Szakasztottan ilyen a madárláb viszonya is. Ez is a maga szervezeti különbségében egy sokalaku szerszámgyűjteményt alkot, mely a futásra alkalmas, csupán háromujju juhászmadár lábától kezdve a legváltozatosabb sorozatot alkotja meg. Ebben a sorozatban a csupán kucorgásra alkalmas jégmadárláb; a harkályláb, melynek két ujja előre, kettő hátra irányulva sarlóalaku körmozgással bír, így alkalmas arra, hogy a harkály függőleges, sőt némileg áthajló fákön fölfelé haladjon; a csuszkáé, mely lehetővé teszi, hogy ez a

madár függőleges, áthajló fákön és azoknak ágain, még fejjel lefelé is teljes biztossággal haladhasson; az u. n. lábatlan- vagy kazárfecskéé, melynek mind a négy ujja irányul előre, amely csak arra alkalmas, hogy a madár függőleges falakon vagy sziklákon a tühegyes körmozgással fogva függve maradhasson; végre a ragadozók lába, melynek körmozgata rendszeren gyilkos szerszám, talpa fojtogatásra is alkalmas s amelynek egyik ujja p. o. a bagolynál szükség szerint előre vagy hátra is irányítható.

Ezekhez képest éppen úgy, mint a szárny vagy a csőr, a láb is oly munkarendszert alkot, amely a természet jelenségeinek megfelel, amely lényegesen hozzájárul a madár fennmaradásához, egyben a természet rendjében való behatásához.

A madár belső szervezetének az a része, mely a bevezetésbe tartozik, az emésztő szerkezet, tehát a gyomor; ez sem egy és ugyanolyan a madáralakoknál. Egyfelől áll a tömlőszerű gyomor, mely egyszerűségében a bázisznak tulajdonképpen csak kitérülése, másfelől áll az izmos gyomor, mely felvett kavicokkal valósággal előrli a kemény táplálékot, amely előbb a begyben némileg meglágyult.

(Folytatjuk.)

Telefonszám 394.

Mendel Lázár Fiai sörözője, Torda

Ajánlja: hordókban és palackokban legjobb minőségű 1735

világos korona sörét

A már 10 év óta fennálló Kolozsmegyei főraktár Kolozsvárt, (Óvár, városi sörház) saját kezelés alatt áll.

Kolozsvárt kapható minden italárésben, fűszer és csemege üzletben.

Telefonszám 394.

felől. Akinek valamikor alkalma nyílt a gyümölcsfák takarításánál közreműködni, bizonyára szintén állítja, hogy ez a munka nagyon háládatlan üzlet.

Helytelen és megtámadható a gyümölcsfák értékelése a tőkésítés alapján. A becsülő az évi tiszta jövedelemben egy tőkének a járadékát látja, amely tőke kimeríthetetlennek látszik. De tudjuk, hogy a gyümölcsfának életkora csak korlátolt, ezáltal az értéknek ilyen kiszámítása túl magas és jogtalan, amelyet

törvényszéki elintézésnél nem lehet követni és valamely jogi vitának kedvezőtlen kimenetelét idéz elő.

Az elmondottakból következik, hogy a gyümölcsfák taksálása a helyi viszonyok alapos tekintetbevételét követeli. A vad- okozta kár mérlegelésénél az a kérdés is fenn fog forogni, hogy mekkora a kár az egyes fatörzszőkön, hogy vajjon további fennmaradása kérdéses e, vagy pedig csak részbeli-e a kár.

lások és határozatok. Így nevezetesen a bizottság szükségesnek mondotta ki, hogy a *valaszti kosárfonó szövetkezet* működését az állam nagyobb mérvű segélyével úgy terjessze ki, hogy az egész vármegyét nyersanyaggal elláthassa és a készített háziipari cikkeket átvehesse. Elhatározta, hogy *Kiskapuson*, esetleg *Győrővásárhelyen* az agyagipart, *Egerbényen* seprű, abroncs és nyírfaeszközök iparát fogja meghonosítani, illetőleg fejleszteni, *Nagysármáson* építő- és fedőcserepipart, *Katonában* vagy *Gyékében* nádszövő, stukturipart próbál meghonosítani és illetőleg ezeken a helyeken ezen háziiparágakat taníttatni fogja, vállalkozást segít elő s a közös munkáltatást szervezni óhajtja. Főletébb érdekes eszmét vetett föl ezen tárgynál Dózsa alispán, aki a háziipar széleskörű és intenzív üzését *vármegyei szabályrendelettel* tartaná szükségesnek fölkarolni, irányítani, ellenőrizni és szervezni és a megyei közigazgatással, annak s az államnak anyagi támogatásával vélné a háziipart elterjeszhetőnek. Ez az eszme az E. G. E. kolozsmegyei osztályában közelebbről valószínűleg konkrét alakot fog öltetni.

A bizottság ülésének második napján a nádamenti, hidalmási, mócsi, mezőörményesi és tekei járások főszolgabiráinak jelentései, illetőleg javaslatai kerültek tárgyalás alá. A bizottság, többek közt a következőket tartja megvalósítandóknak: A *Nádaspatáknak* legalább részleges szabályozását, hogy annak mentén kertészet legyen üzhető. Bács, Vista és Oláhnádas községekben a *kőfaragásnak*, mint háziiparnak, meghonosítását, mivel ezen községekben a kőfaragás most is szokásos munka. Az Almás-völgyében, valószínűleg N. Almas középponttal, egy az érdekelt gazdák által létesítendő *gyümölcs- és veteménykonzervgyárat*, mivel ezen vidék ilyen termelésre kiválóan alkalmas; de a piacoktól való távol-sága miatt, az értékesítés igen nehéz a friss termények részére. Mócson, Tekében és Bátorson *mestárséges kenderáztatók*, esetleg *kenderfeldolgozó* telepek létesítését, ami a kendertermelésnek és a szöttek háziiparnak adna a Mezőségen nagy lendületet. A tekei és nagyidai vármegyei *kőbányának* állami erővel való átalakítását és kifejlesztését oly mértékben, hogy az állami utak kövezésére szükséges anyag ezen kányából legyen nyerhető. A gyekői és katonai *halastavaknak* belterjes kihasználását, ami munkát és olcsó élelmet szerezhetne a falusi embereknek. Tekén a folyó év őszén *gyümölcs- és veteménykiállítás* rendezését a mezősegi járásokra kiterjedően. A bizottság megjelölte azokat a helyeket és megállapította azokat az eszközöket, ahol és amelyekkel a gyümölcs- és veteménytermesztés, méh-, baromfi- és selyemtenyésztés meghonosítható lenne és Balázs Gyula kereskedelmi és iparkamarai h. titkár indítványára az élelmiszerek értékesítése tárgyában a Magyar Élelmiszerszállító társasággal kíván érintkezést létrehozni. Mindezeknek megvalósítását a bizottság az E. G. E. kolozsvármegyei szakosztályának fogja figyelmébe ajánlani, a mely a törvényhatóság útján a szükséges és kilátásba helyezett államsegély kérése mellett az érdekeltknél a kívánatos előkészületeket és szervezést eszközölni fogja.

Az E. G. E. könyvtári címjegyzékének függeléke.

V.

<i>Telepítési értekezlet</i> (1900. I. 18 - 23) jegyzőkönyve	721
<i>Törvényjavaslat</i> az osztrák-magyar vámterület vámtarifájáról	722
<i>Vám és kereskedelmi szövetség</i> kötött törvényjavaslat	723
<i>Vámterület</i> autonom vámtarifájáról törvényjavaslat	724
Vörös Sándor: A hazai felsőbbfokú gazdasági szakoktatás szervezéséről. Magyaróvár, 1900	725

II. D) Lapok, folyóiratok és képek.

<i>The Agricultural Gazette</i> , 1904., 1905., 1906., London	726
<i>American Agriculturist</i> , 1904 New-York	727
<i>Allattenyésztési és Tejgazdasági Lapok</i> , 1902, Budapest	828
<i>Borászati Lapok</i> , 1902, 1903. Budapest, 2 kötet	729
<i>Central-Blatt für Agriculturchemie</i> 1899, 1900. 19 füzet	730
<i>Deutsche Landwirtschaftliche Presse</i> , Berlin, 1902-1904, 10 kötet	731
<i>Erdélyi Gazda</i> 1897-1906. Tokaji L. Kolozsvár 10 kötet	732
<i>Erdélyi Gazdaságtörténelmi Szemle</i> 1897. Szerk: Tokaji László, Kolozsvár	733
<i>The Farmers Magazine</i> , London 1869	734
<i>Földmívelési Értesítő</i> , 1902-1906. Kiadja: Földmiv. minist., Budapest, 5 kötet	735
<i>Gazdasági Lapok</i> , 1902-1906, Budapest, 5 kötet	736
<i>Gazdasági Munkás- és Cselédlakások</i> . Földmiv. minist. Budapest, 1906	737
<i>Journal d' Agriculture Pratique</i> , 1902, I. II.; 1904., 1905., 1906., Páris, 4 kötet	738
<i>Kísérletügyi Közlemények</i> , 1900-1906. Földmiv. minist., Budapest, 20 füzet	739
<i>Köztelék</i> 1901-1906, Budapest, 12 kötet	740
<i>Pomologie</i> 1882., Berlin	741
<i>Wiener Landwirtschaftliche Zeitung</i> , 1901-1906. Wien, 7 kötet	743
<i>Zeitschrift für Volkswirtschaft, Socialpolitik und Verwaltung</i> , 1904., Wien und Leipzig, 6 füzet	744

IRODALMI SZEMLE.

Könyvismertetés.

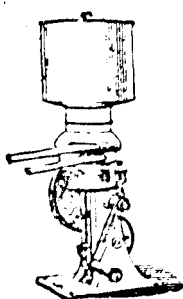
A m-óvári növénytermelési kísérleti állomás 1905. évi kísérletei külön, vaskos könyvalakban összegyűjtve most jelentek meg és bizonyára nem egy vonatkozásban értékes utbaigazításokat nyújthat a gazdáknak. A tartalomról kiemeljük azokat az ismertetések, amelyek ami gazdáinkat is érdekelhetik. *Cserhádi Sándortól* az 1905. évi cukorrépakísérletek, a kálitragyáknak az árpára való hatása és különböző répvetőgépek kipróbálása; *Grabner Emiltől* a vetőgumó alakjának és nagyságának befolyása a burgonyatermeszre; *Gyárfás Józseftől* kálifoszfatragyával és chilisalétrommal eszközölt rétmútragyázási kísérletek; *Herke Sándortól* a zab minőségére befolyást gyakorló tényezők; *Rösler Károlytól* a cukorrépatermelések, a cukorrépvetés idejére vonatkozó, az abundansz amerikai zabbal 1904. és 1905. években eszközölt kísérletek vannak leírva. Az országos növénytermelési kísérleti állomás ezen kísérleti közleményeit tartalmazó könyvet az állomás ameddig a készleten tart, a hozzá forduló gazdáknak ingyen megküldi.

EGYLETI ÉLET.

Mezőgazdasági munkások gazdasági törekvéseinek segítése Kolozsmegyében.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet kolozsvármegyei osztályának, *Dózsa Endre* alispán elnöke alatt kiküldött bizottsága f. hó 25-én és folytatólagosan 28-án ülést tartott, melynek tárgya azon főszolgabirói jelentések voltak, melyek a szakosztály részéről a földmívelésügyi minister 43100/VI. 3. sz. leirata alapján az alispán útján kérték be s melyek megjelölik azon eszközöket, amelyek alkalmasak volna Kolozsvármegyében a mezőgazdasági munkásokat nagyobb és állandóbb keresetforráshoz juttatni s ez által őket jobb helyzetbe hozni. A bizottsági ülésen az elnöklő alispánon kívül résztvettek *Hankó Veress Károly*, *Biedermann Gyula*, *Veszprémi Antal* főszolgabírák, dr. *Pavlik Sándor* és *Mósa József* tb. főszolgabírák, *Jósa Samu* körjegyző, *Balázs Gyula* iparkamarai h. titkár és *Eber Ernő* mint előadó.

A bizottság tárgyalásaink során az első napon a kolozsvári, gyalui, nagysármási főszolgabirói jelentések kerültek sorra és különösen a különféle *háziiparágak* meghonosítására és fejlesztésére nézve történtek fölszólá-

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtgártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejgazdasági gép- és eszkozgyár
1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

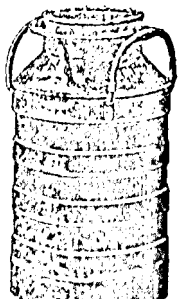
KÜLÖNLEGESSÉG:

„Svéd Globe Separator.”

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb árakon veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

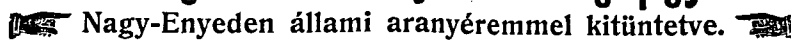
= Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök =

az országzserte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták” és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Sürgőnycim: Kalmár-rostagyár.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Mezőgazdasági érdekképviselő.

A vármegyei gazdasági egyesületek elnökei, köztük br. *Bánffy* Ernő, az E. G. E. alelnöke, *Desseffy* Aurél grófnak, az OMGE. elnökének vezetése alatt február 21-én délután tisztelegtek *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszternél és a *mezőgazdasági érdekképviselő*tről szóló törvényjavaslat-tervezetnek mielőbb való beterjesztését kérték a minisztertől.

Desseffy Aurél gróf főrendiházi elnök az OMGE. ugy is mint a GEOSz. elnöke az alábbi beszédet intézte a miniszterhez.

Nagyméltóságú Miniszter Ur!
Kegyelmes Uram!

Bizalomteljesen jövőnk az összes gazdasági érdekképviselői szervezetek képviselőiben Nagyméltóságodhoz s azt a kérelmet tolmácsolom gazdasági egyesületi elnöktársaim nevében, miszerint a mezőgazdasági érdekképviselő kérdését, amely mindnyájunk szíven fekszik, mielőbb megoldáshoz vezetni méltóztatassék. Ugy a kormányzat, mint Excellenciád és a belügyminiszter ur nyilatkozataival is több ízben azon felhívás intéztetett hozzánk, hogy szervezkedjünk. Én azt hiszem, ez a szervezkedés s legkönnyebben és leghathatósabban úgy történhetik csak, hogyha a mezőgazdasági érdekképviselő kérdése, a

lyel Excellenciád kegyes volt foglalkozni s amelyre nézve mint értesülve vagyunk, egy törvényjavaslat van készülöben, minél hamarabb érvényesítenék s e tekintetben velük megegyezni méltóztatnék. A mi részünkről semmi nehézség nem forog fenn, de mindnyájunk szíven fekszik az a kérdés, hogy a magyar gazdaközönség mielőbb egy törvényes módon való érdekképviselői szervezethez jusson. Éppen ezért most, midőn ily szép számmal összegyűltünk, azon kérésünket vagyok bátor itt jelenlevő gazdatársaim nevében is tolmácsolni, hogy ezt a kérdést azzal a tapintattal, amelylyel Nagyméltóságod a gazdaközönség érdekében mindenkor eljárni méltóztatik, kezébe venni és mielőbb törvényes alakban érvényesíteni méltóztatassék.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter erre a következőleg válaszolt:

Nagyméltóságú Elnök ur!
Igen tisztelt Uram!

Előterjesztett kérésükre csak ismételttem, hogy a mezőgazdasági érdekképviselő szervezése és megalkotása legsürgősebb feladataim közé tartozik. E részben *készen van már egy tervezet*, amit előbb a gazdasági egyesületek elnökeivel, de a közelebbi időben még tágabb körben is megbeszélni szándékozom.

Hiszen éppen a napokban történt, hogy egy törvényjavaslat tárgyalásáról volt szó, melyben a kereskedelmi és iparkamaráknak bizonyos jog biztosított; én azt az álláspontot foglaltam el, hogy ugyanezen jog biztosítandó a mezőgazdasági kamaráknak is s a minisztertanács ehhez hozzá is járult, hogy egy törvényben már benne lesz, hogy amint a kereskedelmi és iparkamaráknak egy-egy tagot joguk van bizonyos tanácsokba kiküldeni, épp úgy a mezőgazdasági kamaráknak is meg lesz a joguk, hogy egy-egy tagot jelöljessenek. Ezzel a kormány elvi álláspontja már el van foglalva. Mindenesetre iparkodni fogok, hogy e kérdést *mielőbb törvényhozási megoldás* elé vigyük teljes egyetértésben gazdatársaimmal. Kérem szíves tanácsukat és tapasztalataikat e részben, elsősorban pedig Ó Excellenciájának, az OMGE. nagyjérdemű elnökének tanácsait és tapasztalatait, amelyekről mindig csak hálával emlékezhetem meg.

Darányi miniszter ezután szívélyes bucsut vett a küldöttségtől.

*
— A gazdasági akadémiák ünnepe. Még az elmúlt őszön alakította át *Darányi* földmivelésügyi miniszter az összes gazdasági tanintézeteket gazdasági akadémiákká. A földmivelésügyi vezetőjének az átalakítás nagy munkájában állandó munkatársa s segítője *Kerpely* Kálmán a debreceni m. kir. gazd. akadémia igazgató-tanára volt. Ennek a férfinak e munkában megnyilatkozott kiváló tehetségét, fáradhatatlan buzgalmát s kitartó szorgalmát gyűlte össze ünnepelni vasárnap, f. hó 23-án Debrecenbe, a gazdasági akadémiák tanári testületei. Az új gazdasági akadémiákat dr. *Szentkirályi* Ákos kir. tanácsos, a kolozsvári gazdasági akadémia igazgatója, dr. *Szefried* Károly, *Szebold* Károly, *Fuhász* Árpád tanárok, *Uitz* István főkertész és *Stepanko* János titkár képviselték. A magyaróvári gazdasági akadémia nevében K. *Vörös* Sándor udvari tanácsos igazgató jelent meg a gazdasági akadémiák családi ünnepén.

Az ünnepély a debreceni gazdasági akadémia pallagi telepén folyt le s dr. *Szentkirályi* Ákos igazgató mondotta az üdvözlő beszédet, melyben *Kerpely* munkálkodását a gazdasági tanintézetek történetében zárókönek jellemezte. A szép beszéd kapcsán vette át *Kerpely* az új gazdasági akadémiák összes tanfőfiainak arcképes díszalbumát. Ezután *Kerpely* meghatottan mondott köszönetet a kartársak nem várt szeretetteljes ovációjáért, minden érdemet szérényen a kartársak összességére háritván. Az akadémiái ifjuság ne-

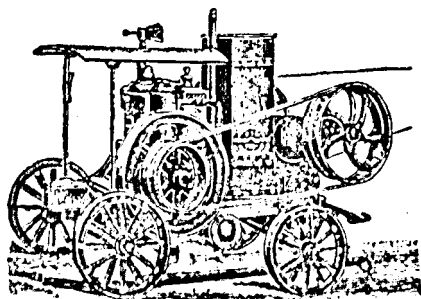
vébeu *Palanácsky* György III. éves gazdasz köszöntötte fel az ünnepeltet. Délben fényes bankett volt a Pallagon, a melyen nagyon sok felköszöntő hangzott el az ünnepeltre s a jelenlevő vendégekre, Este a Bika-szálloda nagytermébe gyűlt össze az ünneplő társaság, hol az ünnepelt látta szívesen vendégül az ünnepélyen jelenvoltakat.

— *Háziipari tanfolyamok bezárása.* Az E. G. E. kolozsvármegyei szakosztálya által rendezett háziipari tanfolyamok közül *Eber* Ernő szakosztályi előadó február 26-án zárta be a *Nagypetri*ben és *Mákoban* rendezetteket. A nagypetri tanfolyam 6 héten át tartott 20 résztvevővel és ezen idő alatt a tanulók kitűnő eredményt értek el. Amennyiben 152 drb. jármot, villát, gereblyét és boronakeretet készítettek el még pedig igen jó minőségben. A mákói tanfolyam 5 heti időtartama alatt 24 résztvevő 65 db. jármot, eketaligát, kereket és gereblyét készített. A nagypetri tanfolyam kitűnő sikere *Jósa* Samu körjegyző és *Varga* János áll. isk. tanító fáradhatatlan és önzetlen közreműködésének tudható be; a mákói tanfolyam érdekében *Gidófalvy* Kálmán körjegyző és *Ujfalvi* István állami isk. igazgatótanító kuzgólkodott.

— *Uj gazdakör.* A napokban megalakult a bánffyuhnyadi földmivészek gazdaköre. Az alapszabályokat, célt, tervezeteket *Szikszay* Ferenc ismértette. A jelen volt gazdak örömmel fogadták a javaslatot s a kitett ivre 67-en iratkoztak alá. Az alakuló gyűlés elnökének *Szikszay* Ferenc községi jegyzőt, alelnökének *Mátyás* Ferenc ev. ref. gondnokot választotta meg. Választott még jegyzőt, pénztárnokot. Megalakították a választmányt és a számvizsgáló bizottságot.

— *Gyümölcstenyésztési tanfolyamok.* *Darányi* miniszter ez évben is elrendelte, hogy falusi lelkészek részére a budapesti kertészeti tanintézetben és a kolozsvári gazdasági akadémián a faiskolakezelő tanítók részére pedig a keszthelyi gazdasági akadémián, a tordai kertmunkás iskolán és a kisszebeni faiskolán rövid tavaszi gyümölcstenyésztési tanfolyamok tartassanak. A felveendő lelkészek és tanítók utiköltség és napidij részben részben sítetnek. A pályázati kérvények folyó évi március hó 10-ig a földmivelésügyi miniszteriumhoz küldendők be.

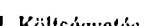
— *Az új gazdasági cselédtörvény.* A gazda- és gazdasági cseléd kötötti viszony szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyában a földmivelési miniszter elnöklésével fontos értekezlet kezdődött folyó hó 21-én a földmivelési miniszterium tanácsstermében. A miniszter módot akar arra adni, hogy az országnak egész gazdaközönsége hozzászolhasson képviselői útján az általa benyújtandó törvényjavaslathoz. Ennélfogva az értekezletre meghívta az összes gazdasági egyesüle-

Oberurseli M o t o r g y á r Részv.-Társaság Oberursel.

Iroda és raktár: VI., Ó-utca 6. szám.

Legolcsóbb hajtóerő a „GNOM” BENZIN- és SZIVÓGÁZ-MÓTOR.

4000-nél több üzemben.   Referenciák beszerezhetők: gróf Wenkheim Géza uradalmától, Csorvás (Békésmegye); gróf Wenkheim Frigyes uradalmától, Székudvar (Aradmegye); gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlak (Nyitramegye); gróf Esterházy László uradalmától, Sárosd (Fehérmegye). Sándor Pál Mező-Bánd, Albisi Béla Alsó-Szováta, Lőte Lázár Kaál.

tek elnökeit, továbbá mindazokat a gazdákat és politikusokat, akik a cseléügyi kérdéssel behatóbban foglalkoznak. Módot akar adni a miniszter arra is, hogy e tervezett intézkedésekhez a gazdasági családok teljes szabadsággal szóljanak hozzá. A miniszter, mielőtt végleges állást foglalna, közvetlenül tájékozva lesz a gazdák és cselédek nézeteiről. Óhajtsáiról és kifogásairól. Nehéz kérdésnek bizonyult a szegődés, illetőleg a szolgálatból való kilépés idejének megállapítása. Desseffy Aurél gróf azt javasolta, hogy a szegődés idejének megállapítását bizzák a törvényhatóságokra. Almásy Imre gróf ennek ellenében azt tartotta szükségesnek, hogy a szegődés (költözködés) idejét a törvény országos érvénnyel állapítsa meg. Mindkét álláspontnak számos pártfogója akadt, végül az értekezlet ahhoz látszott hozzájárulni, hogy rendszerint november elseje legyen a költözködés ideje, de a törvényhatóságoknak joguk van helyi viszonyaik szerint másként intézkedni. A tanácskozásokat naponként folytatják.

— A gazdák figyelmébe. Az Erdélyi Gazdasági Egylet heremagtisztító raktárában közel 600 métermázsza lóhere- és lucernamagot küldtek be eddig tisztításra és ólmozásra csaknem kizárólag gazdáknak. Miután a tisztítási évad már előrehaladt és a vetés ideje igen közeledik, felhívjuk a gazdákat, hogy tisztítandó magjukat minél előbb küldjék be a raktárba, nehogy torlódás miatt azután a vetés idejére elkéssenek vele. A tisztítandó és ólmozandó magot az E. G. E heremagtisztító raktárába („Hitelbank áruktára, Kolozsvár” címre) kell küldeni.

terhére felszámítatik. A vasuton elszállítandó minden állathoz tenyészállati igazolvány adatik mérsékelt díj elérhetése céljából, ugyszintén kivánságra a tenyészállat mellé kísérő is adatik a vevő költségére, sőt a feladást is elvállalja az uradalom, a feloásnál felmerülő költségek utánvételezése mellett.

— Ingyen és bérmentve küldöm kívánatra most megjelent tavaszi főárjegyzékemet mindenféle erdei és gazdasági magvak, erdei lomb és tülevelű facsemeték, gyümölcsvadoncok és fák, rózsák, virágok és fajburgonyákról *Faragó Béla* cs. és kir. udvari szállító Zalaegerszeg.

— A szarvasmarha okszerű hizlalása. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési szakosztálya Teleki Arvéd gróf elnöklete alatt ülést tartott, amelyen az elnök megnyitó beszédében meleg szavakkal emlékezett meg a szakosztály elhunyt nagyérdemű elnökéről, Tormay Béláról. Ezután Weiser István dr., az állatelettani és takarmányozási kísérleti állomás fővegyésze tartott magas színvonalon álló érdekes előadást a szarvasmarha okszerű hizlalásáról.

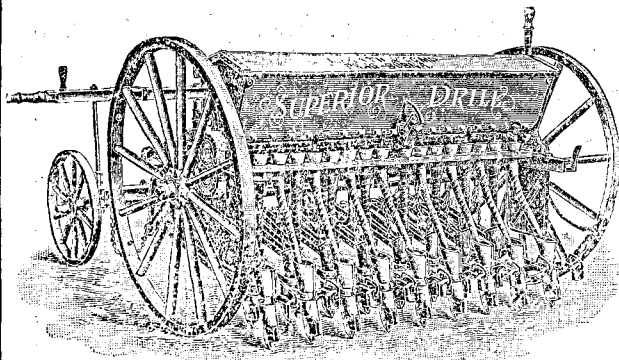
— Budapesti szeszárok. Az Első Alföldi Cognagyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár heti üzleti jelentése szerint az árak Budapestben: Finomított szesz adózva nagyban 150 kor. kicsinyben 154 korona. Finomított szesz adóztatlanul nagyban 50-50 kor., kicsinyben 54-50 kor. Nyers szesz adózva nagyban 147 kor., kicsinyben 149 korona. Denaturált szesz nagyban 40 kor., kicsinyben 42 korona.

— Takarékoság egyik legfontosabb tényező az életben. Sokat takaríthatunk, ha italainkat az *Első Alföldi Cognagyárból* szerezzük be. „Port Royal rum” a legjobb és legolcsóbb háztartási cikk. 1709

A LAPPÉLÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:
TOKAJI LÁSZLÓ.
Segédszerkesztő:
ÉBER ERNŐ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

1801-I.

Superior
Sorvetőgépek

— !!! Legjobb tolókerékrendszer !!! —
!!! Tessék közelebbi leírást kerni !!!
Finom-, szántás-, csukló- és rébboronák.
Egy- és többvasu ekék.
Háromtagu és egytagu hengerek.
Triőrök. Mütrágyaszórók.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzcseplőkészletek 12 HP.-ig — Ipari mozdonyok 100 HP.-ig.

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona.

záloglevélkölcsönök

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4½%-os

záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfai adnak véleményét. 1001

Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevet

„Nagyszeheni földhitelintézet”

részéről, Kolozs és több szomszédos megye területére ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével”

biztattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költségetkímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen, díjmentesen szolgálok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármilyen elhanyagolt birtok- és teher viszonyait véglegesen rendeztetem.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt veszít és minden esetben, akár eredményes, akár nem, terhesen költséges.

Teljes tisztelettel

1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaügynökség.

Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Ugyanott discret és legmegbízhatóbb módon bér- és magánházak, építési telkek, földbirtokok eladása és vétele a legkedvezőbb feltételekkel, valamint birtokbérletek lebonyolításnak.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,953.240.— „
Tartalékok	601.263.93 „
Összesen:	2,554.503.93 K.
1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. „	59.782.26 „
1903. „	109.331.73 „
1904. „	72.438.23 „
1905. „	61.730.60 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesülnek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Az Erdélyi Kereskedelmi Társaság

FODOR és TÁRSAI megbízásokat elfogadnak

Jármos ökrök tinók,

sértések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetít.

Cím:

Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár,
Szentegyház-utca 2-ik szám.

1762

Telefon 311.

Riparia Portalis alanyon ojtott egyéves, jégverésmentes, fajtisza, fajazonos és szokványminőségű

Szőlőajtványokról,

bor- és csemegefajokban kérjen árjegyzéket, míg a készlet tart.

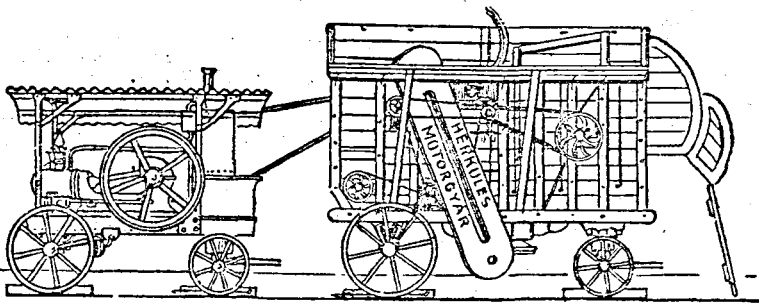
Mósa FERENCZ mezőgazdasága és ipartelepe,

Oláhkocsárd, u. p. és vasuti állomás Maroscsapó. 1825

— Árverési hirdetmény. A gödöllői m. kir. koronauradalom tiszta véru tenyészeteiből: 27 darab pinzgau, 10 darab intháli, 13 darab bonyhádi és 7 darab simmenthali fajta, 1½—2 éves tenyészbika, 1907. évi március hó 16-án d. e. 10 órakor, a gödöllői alsómajorban nyilvános szóbeli árverés után eladásra kerül. Alsómajor a gödöllői vasutállomástól 2,5 kilométer távol fekszik. Az árverési feltételek értelmében a vevő tartozik a vételárral, annak megfelelő nyugtából és 4 korona farkpénzt, az árverés helyén legott megfizetni. A megvett állat 10 napig vevő veszélyére díjmentesen a birtokon hagyható, további tartásért naponként 50 fillér vevő

Gazdáknak fontos!

Legújabb rendszerű és minden gazda által könnyen kezelhető benzín-cseplőgépeket, fekvőmotorokat malom, és téglagyári berendezéseket kedvező fizetési feltételek mellett, legolcsóbban szállít a

HERKULES-MOTORGYÁR Budapest, V. Váci-ut 30.

Kitűnő munkáért teljes szavatosság. — Gőzgépek cserébe vétetnek. — Árlap és elismerő levelek ingyen és bérmentve. 1855

Alapított 1873. Alapított 1873.

Takarmány és műtrágyát legelőnyösebben szállít

Dukes és Herzog
nagykereskedő cég.

GALGOCZ. — — — **BUDAPEST.** Váci-körút 74.
Interurban telefonszám: 1, Interurban telefonszám: 88-09.

— Mintázott előnyarájlatokkal készséggel szolgálunk. —

1858

Dávid S. J.

kocsigyártó és kocsifényező üzlete

BUDAPEST,
V., Vigszinház-utca 3.

Raktáron vannak különféle alaku kocsik. Régi kocsik előnyös feltételek mellett becseréltetnek s kijavított s fényezett állapotban ismét eladatnak.

1821

Clicheket

mindennemű nyomtatványhoz szép és tisztá kivitelben

pontosan és olcsón

készít

Fischer-féle

Photozinkográfia — Műintézet

Budapest

VIII. Vas-utca 7. szám.

Külföldi megrendelések is pontosan eszkoztethetnek

1846

Kertészt keresek

■■■■■■■■■■

részre — esetleg pénz fizetésre — a ki érti a kerti szőlő művelését, érti a gyümölcsfák gondozását és tud nagyban — 2-4 hold veteményt termelni.

Mózsa Attila

Maros-Csapó.

Beck és Gergely

Budapest, V., Váci-ut 12.

1725

Benzinmotoros cséplőkészletek. Teljes malomberendezések.

benzín-, szivógáz- vagy más üzemre. Teljes olajgyári berendezések. Elismert legjobb kivitelben szállítanak s mindenkor raktáron megtekinthetők.

Eladó

tenyész bika.

4-ik évben járó (Mezőzáról vett, Gr. Vass-féle) kitünő szép apa állat fehér szörű

eladó.

Értekezhetni Bedőházi Pál u. tisztartóval, Kutyalva.

Vasut és posta helyben.

1848

Eladó szőlőoltványok.

Hianyok pótlására: Kétéves, dus gyökérezetel százanként 20 kor.

Telepítésre: Gyökeres zöld oltvány ezre 160 kor. — Sima zöld oltvány ezre 80 korona.

Fásoltvány I. oszt. ezre . . . . . 200 kor.

Mind Riparia Portalis alanyon, a legjobb és legbőtermőbb bor- és csemege fajokban.

Teljes tisztelettel:

Csépany Mihály

1850 Gyöngyös.

FISCHER

-féle szab. impregnált szavatolt tisztá lenből készült vízhatlan ponyvával óvhatók meg a legbiztosabban a kazlak, gépek és kocsik az eső ellen.

Ezen ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 24 év óta fennálló FISCHER-féle zsák- és ponyvagyár Budapest, V., Nádor-u 31-33., az ország legnevesebb uradalmainak szállítója. 1806

Mindennemű juta- és lenzsákok gyártása. Ponyvakölesző intézet.

Akácfák 1-2 éves ezre 5 kor.

Öt évesek átültetettek 3-5 cent. átméretű szép sorfák 2 méterre visszavágva waggonba rakva: száza 25 korona, ezre 200 korona.

Szabó Lajos lelkész,
Apostag. 1836

SCHMIDT M.

szilgyártó, nyerges és bőröndös

Budapest, VIII., Rákocsi-ut 25. a Vas-u. sarkán. Ajánlja saját gyártmányu kocsizó- és lovagló szerszámait, utazó- és kézi bőröndök női kiegészítőit (ridikű) és övek, pénz, szivar- és cigaretta- stb. tárcáit.

Arjegyzék ingyen. 1859

NAY és RÓNA

Gép, fecskendő és szállítóeszkögyár.

Központ: _____

BUDAPEST, V., KÁLMÁNUTCA 15.

Taligák, szállító-eszközök bármely építkezés, gazdaság és iparüzem számára.

*Diaphragma-szivattyúk. Fecskendők.
Emelő-szerszámok. Vasuti szerszámok.*

Mindenféle műszaki és gazdasági kellékből állandó nagyraktár.

Tessék ajánlatot kérni. Telefon.

1804 **Legújabb kitüntetések:**

1905. évi n.-enyedi kiállításon nagy díszoklevéllel kitüntetve.
1904. évi d.-sztrák-mártoni kiállításon 5 díszoklev. kitüntetve.
1903. évi beszerzei kiállításon 2 ezüst éremmel kitüntetve.
1903. évi kolozsvári kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntetve.
1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve.

Kállai Lajos motor-gyára Budapest, VI., Gyár-u. 50. szám.

Teljes jótállás kifundó cséplésért!

A világ legegyszerűbb és legtökéletesebb motorcséplőkészlete.

Ezen motorok bárki által gépész nélkül rendkívül könnyen kezelhetők és szalmafedeles házak között is üzemben tarthatók.

Ezen motorcséplőkészletek a legkifundóbb sikerrel vannak működésben:

Báró Kemény József úrnál, Marosnémeti (Erdély).
Gróf Mikes Kelemen úrnál, Magyarcséte (Erdély).
Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán úrnál, Nagy-Enyed
Tóth Péter földbirtokos úrnál, Csantavér, és az ország több sz. á. kisebb-nagyobb gazdaságában.

Legolcsóbb üzem! Árjegyzék ingyen és bérmentve! Olcsó árak részletre!

KÁLLAI LAJOS-

féle motorcséplőkészletek, melyek hazánkban mindenütt a legkifundóbban beváltak, a magyar gazdaközönségnek

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest, VI., Gyár-utca 50. sz. a. kaphatók.

„AGRARIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczei mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen téglyacéleket. Páncélacél-kormánylemezek. Magasított acél-ekefejek. 1457 Porvédő kerekek. Acél gerendely.

Sürgőnycim: „Agraria” Budapest, Rövidített levélcim: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2.

Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk. Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetnek.

Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Fajtiszta vetni való burgonya.

Haas Ignác kemecei és görögszállási gazdaságaiban vetési célokra következő — fajtiszta burgonyafajok rendelhetők:

Hortensia, Imperator, Prof. Maerker métermázsánként . . . . . 5.— kor.
Magyar kincs, Reichskanzler, Aspasia, Hatzfeld hercegnő, Nansen mm.-ként 7.—
Up to Date, St.-Wenzel, Dabér, Gratia, Sas métermázsánként . . . . . 9.—
ab Kemece vagy Görögszállás állomás. Zsákok önköltségen számíttatnak. Wagon-rakományok vételénél, külön egyezség szerinti mérsékeltebb árak. — Rendelések 1826

Haas Ignác Nyiregyháza

cimre kéretnek.

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.
Telefon 149. Postatakpztri Cheque számla: 15603
Cheque számla: a Magy. leszá nit. és pénzváltó-banknál

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölesnt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.

kölesnt gazdákknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sórsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb feltételek mellett:

Gazdasági gépeket, Gőzcséplő-készleteket, Tolókerék-rendszerű vetőgépeket, Egyetemes acél-ekéket, Gazdasági malomberendezéseket, Tejgazdasági gépeket, Fűrészyári berendezéseket. Szecskavágókat, Répavágókat, Morzsolókat, Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfienyésztés-gépek és eszközök, tejtelepek, ezukor, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, eróttakarmányok Derbymelasse, zsák, ponyva stb. stb 1461

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár Miskolc
Mátyás király tér 10. Városház-tér 20.
Dés S.-A.-Ujhely
Felső-sétátér. Főtér 9.
1729 **Sárospatak**
Kossuth Lajos-u. 70.

„Grand Prix” (a legnagyobb kitüntetés) a saint-louis-i világkiállításon.

Alfa Separator R. J.

Iroda és gyár: Budapest, VI., Lomb-utca 11.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szállít tejgazdasági eszközöket és gépeket! Jelenészetek, tejgazdasági telepek, tejszövetkezetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és jolyékony oltó!

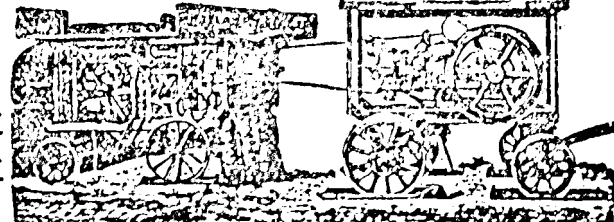
Több mint 600 első díj!!!
Évi gyártás kb. 80,000 Alfa separator.
Árjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással készséggel szolgátunk. 1018.

A legmegbízhatóbb és legegyszerűbb kezelésű

„GLÓRIA”

benzin-petrolin motorok és motor-cséplőkészletek

gazdasági és ipari célokra, egyedül

KÁLLAY motortelepén

Budapest, VI., Nagymező-utca 43

szerezhetők be jótállással legolcsóbb árban. 3—5 évi részletfizetésre. 1860

Tessék ezen szakértő cégtől árlapot kérni — Használt gőzgépek osorébo vétetnek. —

Répa- mag

óvári, oberndorfi,
eckendorfi javított
óriás

Dollár zab

Székely

tengeri

Karós és törpe

babok

Gyorsfejlődésű

Magyar

bikák

Poland-china kan
malaczkok

Pekingi gácsérok

Orpington kakasok

lámpanélküli

Költőgépek

Pekingi kaoca-, emdeni
ind-, fehér és fekete
Orpington-

tojásokra

előjegyzést elfogad

Teleki Arvéd gróf

drassói uradalmi
intézősége, u. p.

Koneza.

1842

ELADÓ HÁZHELYEK!

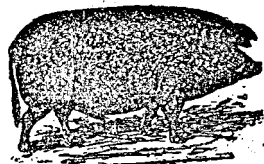
Kolozsvár legszebb jövőjű, nagyon fejlődő városrészében, — az új színház közelében — az **Erdélyi Gazdasági Egylet** telkén, ez Attila-utcában, még néhány jó fekvésű házhely eladó.

Bővebb értesítés: naponta délelőtt 11—1 óráig és délután 4 órától 6 óráig az **Erdélyi Gazdasági Egylet** titkári irodájában, Kolozsvárt, Attila-utca 2. szám alatt.

Csatornázás! **Vizvezeték!**
Villanyvilágítás!

1596

Vészen átment

erős csontozatu, kifogástalan szép testalkatu, elsőrendű tenyészetből, deczemberi tenyészképes

kanok

ELADÓK

KORNSTEIN TESTVÉREK-nél,
NAGYSZALONTÁN (Pata pusztán).

1827

Fr. DEHNE gép- és gőzekegyára HALBERSTADTBAN.

Ajánlja gőzekéit magas feszültségű felülmulhatatlan legújabb compound gőzekemozdonyokkal mint a jelenkor legelőkétebb gyártmányát,

Uradalmaknak kedvező fizetési feltételek.

Költségvetést és minden irányban kívánt felvilágosítást gyáram magyarországi alanti megbizottja ad:

TIMÁR EDE, Budapest, Lipót-körút 28.

1835

Fiumei Kávébehozatali Társaság

Világhírű „SOERABAJA” kávékeverék

Tea és Rum különlegességek.

kolozsvári főkelepe Mátyás-király-tér 12. (Telefonsz. 475.)
o o Oránként friss pörkölés. o o
Valódi „TÖRÖK” kávé, 1 kilogramm 3 korona 80 fillér. Zamatja és kitűnő ize felülmulhatatlan. o o o o o

Kizárólag Vetőmagnak termelt:

„DUPPAUI” zab 50 kilónként 9 korona

„HANNA” árpa 50 „ 8 korona

árban addig, míg a készlet tart

ELADÓ:

László László és Gyula
gazdaságában
Nagy-Iklódon.

1830

Kevéssé használt

6 lóerejű

Gőzcséplőgép készlet

70%

árlengedéssel eladó!

További felvilágosítást nyújt:

Sándor Imre Kolozsvár, Wesselényi
Miklós-utca 7. szám. —

1843

TAKARMÁNYRÉPAMAGOK
ÚJ IRÁNYELVEK SZERINT TENYÉSZTVE.
WOHANKA-FELE JAVÍTOTT

ECKENDORFI, MAMMUTH, OBERNDORFI
TENYÉSZTÉSE VEGETÁRIUM ALAPJÁN.
NAGY TÁPANYAG-TARTALOM ÉS TÖMEGTERMELES
SZAVATOLÁS MELLETT
WOHANKA ÉS TÁRSABUDAPEST.
V. VACI-KÖRÚT 76.
MELLER MÖR ÉPST

1849

Hirdetmény!

Alólirott szövetkezet telepén még a készlet tart mintegy

1 1/2 millió 150 különféle fajú a legnemesebb

Bor és Csemege-szőlő fajokból őszi szedésű, gondosan elver-

melt, minden szőlőbetegségtől mentes, a faj azonos-

ságáért teljes szavatosság mellett ajánlja sima szőlővessző készletét,

továbbá igen szép 2—3 éves gyümölcsfa öjtványait. n. m.: Alma,

Körte, Kajszin, Őszi-barack, Cseresznye, Megy, Birs, Öjtöt-Eper,

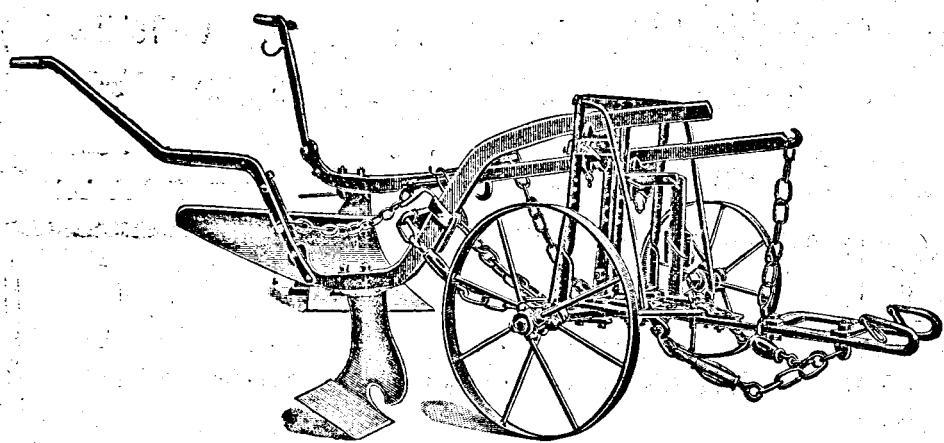
Eper, Akác és Gleditria magoncát, Diszfákat, virágzó cserjéket és felfutókat, Diót remek, szép különféle fajú és nagy-

ságú fenyőket a legjutányosabb áráért pontos kiszolgálás mellett ajánl a tavaszi idényre.

Megrendelések: Az első kecskeméti szőlő és gyümölcsstermelő szövetkezet címére intézendők Kecskemétre.

1839

A talajművelés legújabb és legjobb módja

a szabadalmazott „BIPPART”-féle egyes és kettős ekével

eszközölhető. — Egyidejűleg forgatja a termőréteget és lazítja az altalajt Célyszerű munkája folytán általánosan kedvelt.

A kukoricaszár táperejének leggazdaságosabb kihasználása a

kukoricaszártépő-gép (shredder)

által történik. Bámulatos nagy munkaképesség, tartósság, egyszerű szerkezet és olcsó ár tekintetében egyaránt előnyösebb mint minden versenyyártmány.

Leirással és árajánlással készséggel szolgál

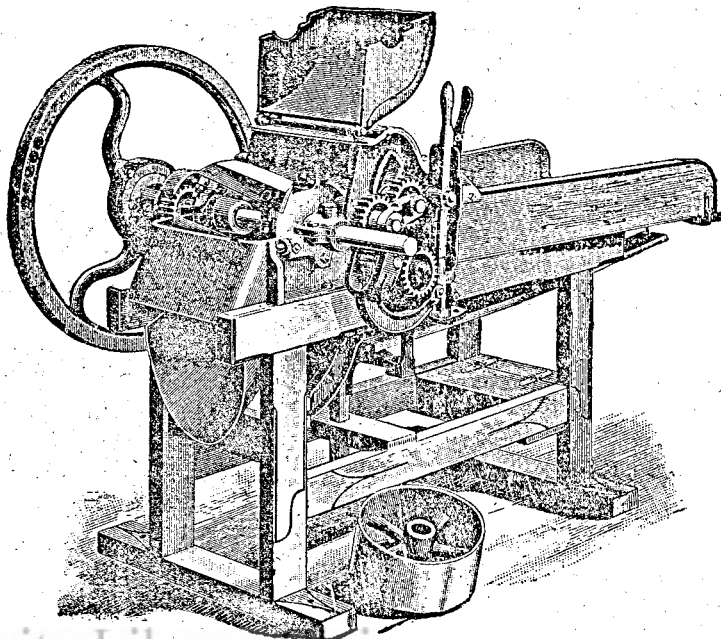
BÄCHER RUDOLF

● ● MELICHAR FERENC főraktára, ● ●
BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 68-ik szám.

1803

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND.

Báró Bánffy Ferenc apanagyfalusi gazdaságában eladó:

Bajorországból importált vetőmag után termelt, 42 kgrm.-on felüli minőségi súlylyal még az 1906-ik évi termésben is bíró

„arany zab”

Ára vevő zsákjaiban Bethlen állomásra szállítva 18 korona 100 kilónként. 1820
Megrendelések intézhetők „Nagy Károly ispán” címére Apanagyfalu (Szolnok-Dobokam.), ki kívánatra mintát is küld.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
Budapest, Váci-körút 63.

Utal a legkedvezőbb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmaszalasztók, járgány-cséplőgépek, lóheró-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecakavágók, répvágók, kukoricaszomszólók, darálóok, őrlőmalmok, egytetemes szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Olcsó tüzelőanyaggal dolgozó

Szivógázmotorok

Óriási megtakarítás tüzelőanyagban. Üzemeltetés óránként és lóerőnként csak 1—1½ fillér!
— Legolcsóbb és legrövidebb üzem! Legmesszebbmenő szavatosság! —

● Benzin- és nyersolajmotorok. Motoros cséplőkészletek. ●

HAJÓS és TÁRSA

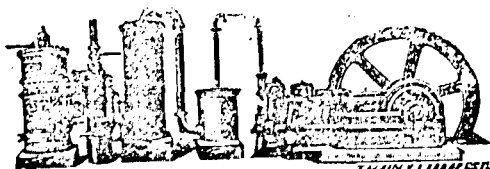
okleveles mérnökök motorvállalata

1809

BUDAPEST, V., Sziget-utca 9. szám.

Telefon 66-69.

Arjegyzék és költségvetés ingyen.

Piros Delaware vessző

sima 30.000 drb. I. oszt., ezre 20 frt. II. oszt. 15.000 drb. ezre 10 frt. Fajtisztaságért felelősség!

2 éves bor és csemege fás és zöld

oltványok, a legkitűnőbb Chasselas, Muskotály és különleges csemege fajokban.

Európai és amerikai

sima gyökeres vessző, mérsékelt áron.

Árjegyzéket mely a „Delaware“ s az összes fajok részletes ismertetését és sok hasznos tudnivalót tartalmaz — ingyen és bérmentve küld:

SZÜCS SÁNDOR ÉS FIA
szőlőtelepe

1793 **BIHARDIÓSZEG 14.**

HAZAI IPAR!!

WOHANKA FELE
KÉTÜTEMŰ NYERSOLAJ
MOTOROK és LOKOMOBILOK
ÜZEMKÖLTSEGEK NAGYSÁGSZERINT
1½-2 FILLER
ÓRÁNKÉNT és LŐÉRŐNKÉNT
NINC S ROBBANÓ és TŰZ-VESZÉLY
MINDEN PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉS
és ENGEDÉLY NÉLKÜL
WOHANKA és TARSÁ BUDAPEST
N. V. VACZI KÖRUT 76.

HAZAI IPAR!!

1811

Tapasztalt okleveles

Gazdatiszt,

25 éves gyakorlattal,

önálló kezelőtiszti állást

keres.

Címe a kiadóhivatalban.

1831

Eladó

a Báró Rothenthal Henrikné szőkefalvi (vasutállomás helyben) gazdaságában, a birtok bérbeadása miatt,

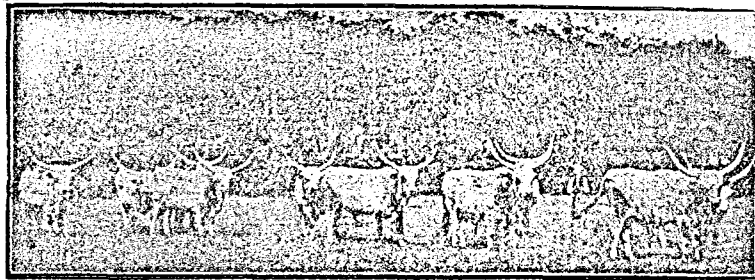
25 darab

magyar erdélyi fajta szelid tenyész tehén, erős, csontos, szabályos testalkatúak, jó tejelők s ezeknek 39 drb. különböző koru üsző és bika borjai.

A tenyészet a Sperker Ferencz Szent-demeteri tenyészetéből több éven át előre lefoglalt fölösleges számú tehén és üsző megvásárlása útján alapított s a törzsbikák is mindég onnan szerezettek be. Utóbbi években a 2-éves tenyész bikák kimutathatólag darabonként 800—1200 koronáig adattak el.

Továbbá eladó 17 darab fekete fecske hasu mangalica anyakoca és 52 darab 1 éves süldő, vészen átmentek.

Vevők kéretnek a megtekintés idejének megállapítása végett Sperker Ferencz földbirtokoshoz (lakik Szent-Demeter, u. p. Nagy-Kend) fordulni. — 1797

CSABAGYÖNGYE

már július hóban érő, bőtermő, igen jól szállítható muskatály szőlő-ujdonság, sima és gyökeres vesszők és egyéb exquisit szőlőfajták árjegyzéke

1594

megjelent.

Sajgó, posta: Szécsény

Siposs Imre

ny. kir. jbiró szőlőszetéről.

Az eredeti **MÉLOTTE** tejfőzőgép 0.08% zsirtartalomra fölöz. Ezt bizonyítja a Magyarországi vezérképviselő, a **GEITNER és RAUSCH** cég Budapest, VI., Andrassy-út 8. kezeiben lévő, hivatalos bizonyítvány és számos elismerő levél, mely a gép tartósságát is dicséri. Teljes tejgazdasági telepek berendezése kézi és erőhajtásra. Árjegyzék és ajánlat ingyen! Alapítva 1865. 1856 Számos első kitüntetés!

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzalog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók földbirtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv — Bérházaknál a telekkönyv, házbéradó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ugyanők közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Acetylén világítási berendezések,

önálló teleppel, a szabadalmazott **LUX** készülékkel. Kezelés nélküli, önműködő carbid a vízbe eső rendszerű teljesen veszélytelen fejlesztők.

Elektromos világítási és erőátviteli

berendezések.

Specziálítás: önálló kis telepek. (Elektrogének) városok, kastélyok, gyárak, szállodák, malmok és magánházak részére. Kezelés nincsen olcsó vételár! Egy 16 gyf. izzólámpa óránként 1 fillérbe, egy tényleges lőerő 6 fillérbe kerül. Motorok: benzínre, gázra, nyersolajra stb.-re bármilyen célra.

FEJÉR és SCHMIDT
Budapest, Eötvös-tér 2. szám.

1807 (a.)

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as évfolyam.

1900. párisi világkiállítás Grand Prix.
KWIZDA FERENC JÁNOS

cs. és kir. ausztriai-magyarországi, kir. román és bolgár fejed. udv. szállító, ker. gyógyszerész
1737. I. Korneuburg, Bécs mellett. — Lósportcikkek.

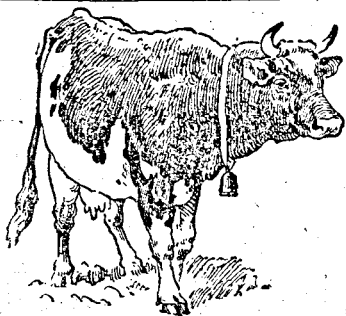

Kwizda-féle Restitutions-fluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.

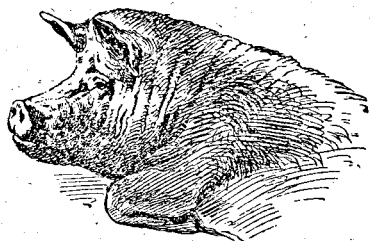
Ára egy üvegnek 2 kor. 80 fill.

Több mint 40 éve használják az udvari és más nagyobb istállókban, úgy a polgári mint katonai körökben, az izmok erősítésére, nagy használat előtt és izombénaság ellen. A lovat trainingben igen nagy munkabíráásra képesíti.

**KWIZDA-féle
Korneuburgi marha-táppor.**

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására.
1 doboz ára 1.40 K. 1/2 doboz 70 fillér.

**Kwizda-féle sertés-
por**

Egészségi por a hizlalás előmozdítására.
Kis doboz Kor. 1.20. Nagy doboz Kor. 2.40.

**Kwizda-féle baromfi-
por**

diatetikus szer a tápszerhez való hozzáadásra ludak, kacsák, tyukok, gyöngytyukok, pávák stb. részére. Egy doboz ára K. 1.

Csakis ezen védjeggyel valódi. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár:
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza, Budapest, VI., Király-utca 12. és Andrássy-út 26. szám.

TRÁGYAGIPSZ!

Mint az összes hazai gipszgyárak központi irodája,
ajánlunk

kitünő trágyagipszet

A leghálásabb és legolcsóbb műtrágya a trágyagipsz, amely különösen sikerrel alkalmaztatik: istállótrágya javítására és konzerválására, lucerna, lóhere és pillangós növények trágyázására, mészszegény vagy szikes talajok javítására, szőlőtrágyázásra, burgonya vagy konyhakertészethez.

Legolcsóbb árajánlattal bármely vasuti állomásra legnagyobb készséggel
szolgál a

**Magyar Gipsz-Kereskedelmi
Részvénytársaság**
BUDAPEST, V., Dorottya-utca 9. szám.

Már megjelent!
Szálás takarmánynövények

termesztése

Irták: Szilassy Zoltán, orsz. képviselő, G. E. O. SZ. titkár és Grabner Emil, a m.-ovári m. k. növénytermesztési kísérleti állomás adjunktusa.

100 képpel.

Bolti ára vászonkötésben 10 kor.

A mezőgazdasági termelés belterjességének fokozódása és az állattenyésztés fontosságának emelkedése a takarmánynövények szántóföldi termesztésének terjedését is maga után vonja. Ez a munka tehát nem csak a fűféle takarmánynövények, hanem a szántóföldön termesztett összes takarmánynövények (pillangósok és levelesek), valamint a keveréktakarmányok termesztését is behatóan tárgyalja.

Megrendelhető

a „Patria” r. t. nál
Budapest, IX., Üllői-út 25. sz. (Köztelek).

1851

**Hirdetéseket jutányos áron
felvállal a lap kiadóhivatala**

Kerestetik

egy végzett, szakképzett gépész.

Aki nagyobb uradalomban szolgált, — előnyben részesül. Bizonyítványok, eddigi működés részletes megjelölésével, lenti címre küldendők: o o o

Farkas Testvérek urad. bérlők
1852 Szamosfalva,
u. p. Kolozsvár.

Figyelmeztetés

Mastin a Doctor Trnkóczy krajnai hízaló és védőszere. Kereskedésekben is kapható s a legmagasabb kitüntetésekben részesült. — Gondos gazdák minden tenyészállatnak adják s ezrivel küldik a köszönő iratokat. Postán küldve 5 csomag ára 2 korona 70 fillér. Trnkóczy-gyógyszerlár 1689 Laibach.